

Pakuri – Viljelemällä satoa

Pakurisieni ja pakuri

- Pakurisieni on koivussa elävä lahottaja, joka muodostaa puun kanssa mustan kasvannaisen, pakurin.
- Sisältä pakuri (kasvannainen) on ruskea. Itse sienen itiöemä muodostuu puun sisälle puun lahoamisvaiheessa ja on yksivuotinen.
- Kypsyessään sieni levittää itiöitä ympäristöönsä ja leviää luontaisesti puihin niiden vioittumien kautta.
- Pakurisieni on yleinen lahottajasieni etenkin Pohjois-Suomessa.
- Pakurin talteenottoon tarvitaan maanomistajan lupa.

Käyttö

- Pakurin sisältämällä aineilla on monenlaisia vaikutuksia, ja se kiinnostaa terveystuotteena.
- Pakuria käytetään sisäisesti rohdoksena, ravintolisänä, juomana ja jauheena.
- Sitä voidaan käyttää myös voiteena, naamiona ja puhdistusaiheena.
- Pakurin markkinoiden maailmalla arvioidaan kasvavan, ja viljelyä halutaan tuotannon varmistamiseksi.

Viljely

- Pakuria voidaan viljellä puutappeihin laboratorioissa kasvatetulla sienirihmastolla.
- Alalla on useita kaupallisia toimijoita, jotka myyvät tappeja eli sieniymppejä, tarjoavat ymppeystä ja ostavat pakuria.
- Tuotto-odotukset muutoin huonosti tuottaville koivikoille ovat hyvät.
- Puu kelpaa energiapuuksi pakurin jälkeen.

Viljely käytännössä

- Viljelyyn soveltuvat koivikot, joissa puiden läpimitta on yli 10 cm, mieluiten 16 cm.
- Yhteen puuhun voidaan laittaa 3–5 ymppeä.
- Puuhun porataan reikä, johon tappi isketään puuvasaralla ja lopuksi peitetään esimerkiksi mehiläisvahalla.
- Viljelmät tuottavat arviolta noin 10 vuoden kuluttua ymppeyksestä.
- Viljellyn pakurin arvioitu sato puuta kohden on 0,3–1 kg. Tutkimusten mukaan ympeistä 75 % tuottaa satoa, jopa useamman sadon.

Talteenotto ja laatu

- Varmista ostaja, laatuvaatimukset ja käsittely ennen talteenottoa.
- Luonnosta pakurin löytää helpoiten lehdeettömänä aikana. Pakuria kerätään vain puhtailta paikoilta.
- Pakuri irrotetaan, kun se on riittävän iso ja puu on elävä. Irroittamisen voi tehdä puukolla tai kirveellä.
- Pakuri ei saa olla murenevaa tai tuholaisten vioittamaa, eikä sisältää värivirheitä tai homeita.
- Homeutumisen estämiseksi pakuri on kuivatettava irroituksen jälkeen.
- Keruualue kannattaa liittää luomuun ennen pakurin talteenottoa.

Metsäkeskus

www.metsakeskus.fi/hankkeet/luoppo